

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número. . . . . 5 céntims.   Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
 Deu números. 30   »   Deu subscripcions anyals. 13   »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
 Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

Massa llum y poca forsa

VI

En Carnegie dit lo rey del petroli, me sembla que es en son llibre «El Dominio de los negocios» que observa que dels millonaris dels Estats Units, lo nombre dels que han estat en Universitats y Instituts es un tant per cent molt petit.

La major part d'ells han sortit de magatzems y botigas, hont trevallavan del matí al vespre.

La gran ventafija que donan als homes d'estudi los coneixements, sobre tot al compararlos ab dependents de comers que ab prou feynas fan una carta, queda no sols equilibrada, sino superada, per l'habit de treball y subjecció dels segons, per la limitació del seu pensament a un sol rengló determinat, pus no té ideas per divagar.

Tots los dias sentim parlar de que faltan brassos pel treball. ¿Quins brassos faltan? ¿Gent que sapian de lletra? No, gent educada en el treball, gent constant.

Després d'unas *vagas* sentim parlar en altrs punts de sobras de brassos. ¿De qué vé?... D'unas *vagas*, d'

unas *bombas* y d'un malestar y distanciament ú odis entre'l que dona 'l treball y'l que'l pren, tot axó produït per un sobrant de gent de ploma que no trovant lloch hont guanyarse honradament la vida crea y fomenta la divisió per viure a costa agena.

Lo més sollicitat en nostres dias son dependents de caracter, honradés, coustancia y activitat, no's solen exigir mes coneixements que'ls especials a la feyna que se'ls vol encarregar.

Sol exigirse juventut, porque'l principal té l'idea de qué vol acabar de formar-lo, d'educarlo.

L'home irresponsable, que no pot respondre de sí mateix perquè no's domina; aquell que un dia d'enfado planta al amo, que no posa empenyo y amor propi al treball, per instruit que siga sobra en totes bandes, forma'l gran exercit de trinxaraires, culs de taberna, gent que no trova feyna, emigrants, dins las classes baxas, son los qu'omplen cafes, teatres, passetxs, y cercan empleos, llochs politichs, agitan al poble, ó mal governan, son un altra exercit de gent inutil que pesa sobre la societat, dins classes mes altas.

Dividiu los homes en responsa-

bles y en irresponsables, no referent á interessos, sino referent á treball, conducta y constancia, en cumplidors de lo que se 'ls encarrega y en no cumplidors com si diguessen y veureu com los primers se guanyan la vida á tot arreu del món com á amos y com á dependents, y 'ls segons han de viure ab trampas legals ó ilegals á costa dels altres.

Y aquesta responsabilitat no vé pás dels estudis, vé del caracter, de la educació de la voluntat del domini de si metex, d'aquella mena de punt de voler quedar bé. Donchs axó es lo primer que 's necessita per esser considerat y guanyarse la vida, axó es lo que mes falta fá. per axó dich que falta forsa.

Y veyent las sobras de gent de carrera, lo poch solicitats dels seus treballs, després d'inventar una justicia feta sols per mantenirn un remat, y una polílica pera mantenirne un altre, y uns empleats escalonats d'enginyers, de metjes de notaris, de militars, després de una organizació ficticia per obrirse feyna la gent de ploma, feyna que no es pás util, sino perjudicial en gran part a la societat, després de tot axó encara hi ha sobrant de gent de lletra, veyent lo que pot afirmarse que sobra de llum lo que falta de forsa.

Diógenes.

Mas de Villeroy

El Joseph y 'l Pinet visitaren lo 16 de Agost últim tots sols aquesta finca, la mes hermosa del mitjdia de Fransa. Tinch notas d'altras visitas mevas, y tinch en un llibre la descripció detallada d'ella, ab fotografias y planos, que confirman la exactitut de las notas presas pel Pinet y Joseph.

Jo solsament posaré aquí aquestas últimas notas, pus d'altra manera, se haurian de fer una pila d'articles sobre dita finca.

La propietat de Villeroy perteneix á la Companyia de Sainas del Mitjdia, té 550 jornals d'arenas de prop del mar, plantadas de vinya antigua sens empeltar, molt netas y ben portadas, y cullen 33.300 cargas de vi.

En las vinyas hi ha un xich de mil·liu y malura vella. La producció dels ceps no es gaire regular y faltan alguns ceps.

Tot lo que en altra finca foren carreteras aquí son rails de carrilet. Dos lineas generals surten dels cellers, una per anar y altra per tornar, y cada 60 metres un travesser que las uneix. Per aquesta linia que té 35 kilometres de extensió, s'entra la cullita y s'hi portan adops.

Al hivern escaldan totes las socas ab 24 aparatos de fer bullir aigua que portan á las vinyas, y que ab un tros de canó donan aigua bullenta als ceps.

Han abandonat las sulfatadoras de cavall, y axó que tot es plá, y sulfatan ab homes com nosaltres.

Per entrar la cullita utilisan unas 90 vagonetas que carregan 1000 kilos cada una. Al arribar prop del celler passen per una báscula que las pesa, y tot seguit las abocan á un cupet d'hont prenen los rahims dos fortas sinias que 'ls abocan á dos grans turbinas. De las turbinas rajan á uns cupets escorredors y 'l most que fuig per canals va á parar á un deposit de ahont unas bombas y canyerias lo porten als foudres.

Per premsar tenen una serie de prempsas hidràulicas, mogudas á vapor, y que prempsan de dalt á baix, y quals buchs son montats sobre rodas y rails. Cada prempsa té tres buchs.

Un que 's posa sota 'ls cupets escorredors y 's carrega de brisa; altre que está prempsantse y 'l tercer que va per

uns rails á un ascensor que 'l puja á uns rails molt més elevats per hont va á abocar als cups de fer piquetas.

Aquets buchs fan donchs l' ofici de buch y de vagoneta.

Las prempsas son en nombre de 6 y 'ls buchs 18. A las brisas hi tiran aigua, fermenta tot junt y 'n fan piquetas.

Clasifican els vins en tres menas.

Lo vi que surt dels cupets escorredors es primera, lo de las prempsas es segona y las piquetas tercera y son per la fassina.

Cada classe va per diferents canyerias als seus respectius diposits.

Los dos primers los passen per un aparato ensofrador que tira 'l sulfurós sobrant á fora. Axí aturan la fermentació cinch ó sis días y fan lo vi més blanch.

Los grans cellers constan de 172 foudres de 250 cargas cada un, que en conjunt contenen 43.000 cargas de vi, y de 10 diposits de ciment y filferro de 833 cargas cada un que junts poden conte-8.330 cargas. De modo que en total tenen cabuda per 51.330 cargas de such.

Per demunt dels foudres tenen uns empostissats prou forts pera ferhi rotllar bocoyes, que 'ls pujan ab una grua.

Los matexos aparatos d' escaldar los ceps servexen pera dar estuba als foudres y bocoyes.

La llimpiesa y l' ordre son extraordinaris en aquestos cellers.

El Joseph y 'l Pinet en vingueren enamorats y deyan que ja no volian veure res mes.

La matexa Companyia té altrás propietats y cellers en Aigues Mortes y en altres punts del mitjdia y cull entre tot 83.000 cargas de vi.

Manel Raventós.

SECCIÓ LITERARIA

SOSPIRS D' AMOR

JESÚS

Mes aymades, mes aymades,
prou vos crida 'l meu amor,
prou vos crida nit y dia
la dolçura del meu Cor.

Si venieu, si venieu,
tinch pels joves somnis dols:
tinch pels vells la porta oberta
sempre oberta del amor.

Si fugisseu, si fugisseu
del Eden del meu amor:
ploraria, ploraria
al quedarme açi tot sol!

Qui cerca amors aquí vinga
que la font be n' es mon Cor:
flors del cel açi perdudes,
sou sospirs del meu amor.

Sens vosaltres qué faria
sino plorar de tristor?
sens vosaltres mes aymades
solet ploro sens conçol!

Qui us envia, qui us envia
eixa fletxa n' es l' amor:
¿No hi vindreu mes estimades
en aquestes bodes d' or?

Cerco almoyna, mes no 'n trobo,
cerco almoyna, del amor.
Sovint vinch á vostra casa
demanant vos vostre cor.

Per vosaltres, per vosaltres
tot dolçura n' es mon Cor:
que vingan á mes delicies
diheu á tots los del mon.

B. Riera, Pbre.

***

LA POBRESA DE SANT FRANCESCH

Una corda al cos lligada,
vestit de panyo burell,

à peu descals se n' anava
Sant Francesch pel món de Deu.

Escoltavan sa paraula
los aucells baixant del cel,
y les feres l' obehian
com humils, mansos anyells.

L' amor de Deu predicava,
que es per l' hom la pau del cel,
y per foll lo món tenia
al gran Apóstol de Deu.

Si en lloch de vot de riquesa,
que com sempre avuy tots fem,
de pobresa tots lo fessem,
¡quant rich fora l' univers!

Miquel Victorià Amer.

SETMANALS

El dimecres de aquesta setmana ha arribat a Madrid el Rey de tornada de son viatge a Berlín, Viena i París.

Ha quedat refermada la creensa de que la futura reina de Espanya será la princesa de Battemberg i fins se dona per segur que la boda se farà pel Maig vinent.

El dissapte passat al Frontó Condal de Barcelona se reuniren en un apat uns 2.000 catalanistas pera festejar las victorias electorals. L' acte fou solemne i l' ordre maravillós. A la hora dels brindis s' hi deixá veure l' alcalde de R. O. Bosch y Alsina qui brindá per la autonomia municipal.

A la sortida un grupo de catalanistas que anava a la Unió Catalanista fou agradit a tret de pistola i garrotadas per un altre grupo de republicans, quedantne dels primers, quatre de mal ferits, tres de bala i un de una ganiveta-da.

Tothom de Barcelona quedá indignat

de la selvatjada esperant que 'ls autors anirán a parar a la banquetta del tribunal. Més no sembla pas aixís. La policia no sab res, i las autoritats a tot aixó sembla que hi fan la rialleta. A la *cuenta* era un número convingut de la festa.

En lloc de anar la qüestió al tribunal ha anat al congrés, en Junoy ha defensat el dret de matar a un catalanista en nom de Espanya, nostres diputats han deixat plantejar el problema fora de son lloc i han hagut de jurar tres vegades que eran espanyols, al final la marcha de Cadiz i tot llest.

Ja ho sabeu: sempre que volgueu matar algú, trieu a qui sigui catalanista, enjegueuli un tret pel darrera, pero aixó sí, al tirar no us descuideu de cridar *Viva España* en castellá: aixís estareu segurs de que no faltará algun ministre que os concedirá cent anys de perdó.

L.

NOTICIAS LOCALS

—Ha sigut denunciad nostre estimat comfrare *La Veu de Catalunya* de dimars edició de la nit, per son article titulat: «Al governador».

Disitgém que en surti en bé de la ensopegada.

Errata.

Al número 97 de L' APAT, corresponent al dia 11 de Novembre, plana 389, ratlla 28, ahont diu: «mau, mau...» té de dir: «mare, mare...»

IMP. RAMON GERMANS Y NEBOT.—VENDRELL